

V Bruseli 3. júla 2026
(OR. en)

11135/26

ECOFIN 925
UEM 329
SOC 454
EMPL 256
COMPET 869
ENV 845
EDUC 311
ENER 467
JAI 905
GENDER 142
JEUN 185
SAN 543
EIB
ECB

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	ODPORÚČANIE RADY k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Rumunska

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2026) 223 final v znení, ktoré zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady a sfinalizoval Hospodársky a finančný výbor.

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Rumunska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97¹, a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) V nariadení (EÚ) 2024/1263 sa stanovujú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorými je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj zabrániť nadmerným deficitom verejných financií. V uvedenom nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním.
- (2) Komisia 25. novembra 2025 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2026, v ktorej určila Rumunsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa ľudského kapitálu v Európskej únii a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada 21. apríla 2026 prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny³ a 9. marca 2026 spoločnú správu o zamestnanosti a odporúčanie týkajúce sa ľudského kapitálu.
- (3) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti, čo je strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť Únie v nasledujúcich piatich rokoch. Sú v ňom identifikované tri transformačné požiadavky, a to inovácia, dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a bezpečnosť, ktoré sú kritickými piliermi udržateľného hospodárskeho rastu. Kompas konkurencieschopnosti od svojho uverejnenia poskytuje podklady pre prácu v rámci európskeho semestra, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi EÚ, a vytvára sa jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inováciu a odolnosť v celej Únii.

³ Ú. v. EÚ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2026 naďalej vyvíja súbežne so záverečnou fázou vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF)⁴. Pre plnenie politických priorít v rámci európskeho semestra mali zásadný význam plány obnovy a odolnosti spolu s financovaním v rámci politiky súdržnosti, keďže tieto plány boli potrebné na účinné riešenie všetkých výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v nedávnych cykloch, resp. ich významnej podskupiny, pričom odporúčania pre jednotlivé krajiny sa museli zohľadňovať v programoch financovaných z európskej politiky súdržnosti. S blížiacim sa koncom trvania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je nevyhnutné naďalej zachovať a rozvíjať reformy a investície podporované a vykonávané v rámci tohto mechanizmu, a to najmä tie, ktoré prispievajú k riešeniu výziev identifikovaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.
- (5) Komisia 3. júna 2026 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Rumunska na rok 2026. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Rumunsko dosiahlo pri plnení odporúčaní z roku 2025, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Rumunska. Na základe uvedenej analýzy sa v tejto správe identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Rumunsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Rumunska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 2. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Komisia vykonala v súvislosti s Rumunskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Rumunska na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené 20. mája 2026⁵. Komisia 3. júna 2026 dospela k záveru, že v Rumunsku naďalej existujú nadmerné makroekonomické nerovnováhy. Konkrétne sa v poslednom čase zmiernila zraniteľnosť súvisiaca s fiškálnym deficitom a deficitom bežného účtu, ale je aj naďalej závažná a výzvou zostáva aj nákladová konkurencieschopnosť. Deficit verejných financií sa v roku 2025 v dôsledku výrazného konsolidačného úsilia znížil; v rokoch 2026 a 2027 sa očakáva ďalší pokles deficitu, pričom by však mal stále zostať na vysokej úrovni. Prepojenie medzi bankami a štátom je naďalej významné, keďže podiel domácich štátnych dlhopisov v držbe bánk na celkových aktívach je najväčší v EÚ a v roku 2025 sa zvýšil. Deficit bežného účtu sa v roku 2025 zlepšil len nepatrne a predpokladá sa, že sa bude ďalej znižovať, aj keď je stále veľký. Jednotkové náklady práce sa po veľmi silnom raste v predchádzajúcich rokoch v roku 2025 výrazne spomalili, ale očakáva sa, že budú naďalej rásť rýchlejšie než vo väčšine štátov EÚ. Jadrová inflácia bola v posledných rokoch najvyššia v EÚ – zvyšovanie sadzieb DPH v roku 2025 ju pritom vysvetľuje len čiastočne a očakáva sa, že zostane vysoká. V roku 2025 sa dosiahol významný pokrok v príslušných oblastiach politiky, najmä pokiaľ ide o zníženie rozpočtového deficitu vďaka dvojročnému zmrazeniu miezd a dôchodkov vo verejnej správe a zvyšovaniu sadzieb DPH a iných daní. Pokiaľ ide o ďalší vývoj, bez ďalšej intenzívnej fiškálnej konsolidácie doplnenej obozretnými politikami v oblasti príjmov a účinnými štrukturálnymi reformami je Rumunsko naďalej vystavené rastúcim úrokovým sadzbám a zmenám v dôvere investorov.

⁵ Pracovný dokument útvarov Komisie, *In-depth review for Romania Prepared under Regulation 1176/2011 on the prevention and correction of macroeconomic imbalances* (Hĺbkové preskúmanie Rumunska pripravené podľa nariadenia č. 1176/2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh), SWD(2026) 141 final.

- (7) Rada 8. júla 2025 prijala revidované odporúčanie podľa článku 126 ZFEÚ, ktorého cieľom je odstrániť nadmerný deficit v Rumunsku⁶. Rada odporučila tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 2,8 % v roku 2025, 2,6 % v roku 2026, 4,6 % v roku 2027, 4,4 % v roku 2028, 4,2 % v roku 2029 a 4,0 % v roku 2030, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným vo vzťahu k východiskovému roku 2024, a to 2,8 % v roku 2025, 5,5 % v roku 2026, 10,4 % v roku 2027, 15,2 % v roku 2028, 20,1 % v roku 2029 a 24,9 % v roku 2030. Nápravnou trajektóriou vývoja čistých výdavkov stanovenou v uvedenom odporúčaní sa nahrádzajú maximálne miery rastu čistých výdavkov stanovené v odporúčaní z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rumunska⁷⁸. Na základe posúdenia Komisie týkajúceho sa účinných opatrení z 3. júna 2026⁹ je postup pri nadmernom deficite v prípade Rumunska pozastavený.
- (8) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia vyzvala členské štáty, aby požiadali o koordinovanú aktiváciu národnej únikovej doložky Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu¹⁰, pričom Európska rada tento návrh 6. marca 2025 uvítala.

⁶ Odporúčanie Rady s cieľom odstrániť nadmerný deficit v Rumunsku, prijaté 8. júla 2025. Všetky dokumenty týkajúce sa postupu pri nadmernom deficite členského štátu sa nachádzajú tu: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

⁷ Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rumunska (Ú. v. EÚ C/2025/251, 10.2.2025, [Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rumunska](#)).

⁸ Bod 2 odporúčania z 21. januára 2025 a príloha II k uvedenému odporúčaníu („Súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav na 7 rokov“) sa naďalej uplatňujú.

⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke s názvom Európsky semester 2026 – jarný balík, COM(2026) 200 final.

¹⁰ Oznámenie Komisie s názvom Zohľadnenie zvýšených výdavkov na obranu v rámci Paktu stability a rastu, Brusel, 19. 3. 2025, C(2025) 2000 final.

- (9) Rumunsko 4. mája 2026 predložilo výročnú správu o pokroku za rok 2026¹¹, ktorá sa týkala dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov, uskutočňovania súboru reforiem a investícií, ktoré toto predĺženie obdobia úprav opodstatňujú, a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy uvedené v odporúčaniach pre Rumunsko v rámci európskeho semestra. V tejto výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Rumunska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241. Správa o opatreniach prijatých v rámci postupu pri nadmernom deficite je začlenená do výročnej správy o pokroku.
- (10) Rast reálneho HDP v roku 2025 predstavoval 0,7 % a inflácia podľa HICP bola na úrovni 6,8 %. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 0,1 % v roku 2026 a o 2,3 % v roku 2027, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť v roku 2026 na úrovni 7,0 % a v roku 2027 na úrovni 3,7 %.

¹¹ Výročné správy o pokroku 2026 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (11) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat¹², sa deficit verejných financií Rumunska znížil z 9,3 % HDP v roku 2024 na 7,9 % v roku 2025. Zníženie deficitu v roku 2025 odzrkadľuje najmä vplyv viacerých balíkov fiškálnej konsolidácie prijatých v období od decembra 2024 do októbra 2025. V decembri 2024 parlament prijal opatrenia vrátane nominálneho zmrazenia miezd a dôchodkov vo verejnom sektore v roku 2025, ako aj opatrenia vo výške 0,3 % HDP zamerané na vytváranie príjmov. V júli 2025 parlament prijal dodatočné opatrenia fiškálnej konsolidácie, ktoré zahŕňajú výrazné zvýšenie daňových príjmov (zvýšenie sadzieb DPH, rozšírenie základu pre príspevky na zdravotné poistenie, zvyšovanie spotrebných daní a vyššiu sadzbu dane z dividend) a predĺženie nominálneho zmrazenia miezd a dôchodkov do roku 2026. V septembri 2025 parlament prijal aj zvýšenie periodických daní z nehnuteľností určených na bývanie a environmentálnych daní. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá deficit na úrovni 6,2 % HDP v roku 2026 a na úrovni 5,8 % HDP v roku 2027. Zníženie v roku 2026 odzrkadľuje najmä celoročný vplyv uvedených opatrení. Zníženie deficitu v roku 2027 odzrkadľuje najmä predpokladaný pokles verejných investícií po skončení vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Fiškálna situácia v Rumunsku je naďalej nestabilná. Vzhľadom na súčasnú politickú situáciu je toto posúdenie naďalej spojené so značnou mierou neistoty a zahŕňa riziká pri vykonávaní fiškálnej úpravy, ktorá je naďalej potrebná v roku 2026 a v nasledujúcich rokoch.

¹² Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

- (12) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky¹³, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2025 reštriktívne, a to na úrovni 2,2 % HDP. Predpokladá sa, že v roku 2026 budú reštriktívne na úrovni 2,5 % HDP a v roku 2027 budú tiež reštriktívne na úrovni 0,7 % HDP.
- (13) Na základe údajov, ktoré poskytol Eurostat¹⁴, verejný dlh Rumunska vzrástol z 54,8 % HDP na konci roku 2024 na 59,3 % HDP na konci roku 2025. Zvýšenie miery zadlženosti v roku 2026 odráža najmä vysoké primárne deficity verejných financií a predpokladaný nárast úrokových platieb. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2026 predpokladá, že pomer dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zvýši na 61,6 %, pričom do konca roka 2027 dôjde k ďalšiemu zvýšeniu na 63,4 %. Zvýšenie v rokoch 2026 a 2027 je odzrkadlením najmä vysokých primárnych deficitov verejných financií v uvedenom období.
- (14) Na základe údajov Eurostatu¹⁵ dosiahli celkové výdavky verejnej správy na obranu v Rumunsku v roku 2025 úroveň 1,5 % HDP. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že v roku 2026 dosiahnu výšku 1,7 % HDP a v roku 2027 výšku 1,8 % HDP¹⁶.

¹³ Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politik, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

¹⁴ Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2026.

¹⁵ Eurostat, výdavky verejnej správy podľa štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy (COFOG).

¹⁶ Vymedzenie výdavkov na obranu v rámci NATO sa líši od vymedzenia výdavkov na obranu v rámci COFOG. K rozdielom navyše môže dôjsť aj v dôsledku času zaznamenania výdavkov, najmä v prípade vojenského vybavenia, keďže pri vykazovaní v rámci NATO sa v súvislosti s časom zaznamenania výdavkov neuplatňujú vnútroštátne účtovné pravidlá.

- (15) Únia naďalej čelí rizikám v súvislosti s narušením dodávok energie a zvýšenou volatilitou cien, ktoré ešte zhoršuje geopolitické napätie ovplyvňujúce svetové trhy s ropou a plynom. Skúsenosti z energetickej krízy v rokoch 2022 – 2023 ukázali, že rozsiahle a necielené opatrenia prinášajú veľké fiškálne náklady a sú sociálne a ekonomicky neefektívne. Od vypuknutia vojny na Blízkom východe vo februári 2026 Rumunsko prijalo nové opatrenia fiškálnej politiky na zmiernenie vplyvu vysokých cien energií na domácnosti a podniky¹⁷. Patrí medzi ne necielené zníženie spotrebných daní z naftových výrobkov do konca júna 2026 a cielená štátna pomoc poľnohospodárom a niektorým podnikom, na ktorú sú vyčlenené rozpočtové prostriedky do septembra 2026. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že fiškálne náklady na tieto opatrenia budú v roku 2026 predstavovať menej než 0,1 % HDP. Ak by tieto opatrenia zostali v platnosti do konca roka 2026, podľa odhadov Komisie by fiškálne náklady, ktoré sú s nimi spojené, v roku 2026 predstavovali 0,1 % HDP.
- (16) Podľa výpočtov Komisie čisté výdavky v Rumunsku v roku 2025 vzrástli o 0,5 %. Rast čistých výdavkov v roku 2025 je nižšia ako odporúčaná maximálna miera rastu.
- (17) Podľa výpočtov Komisie sa predpokladá, že čisté výdavky v Rumunsku porastú v roku 2026 o 1,8 % a kumulatívne za roky 2025 a 2026 o 2,3 %. Predpokladaný rast čistých výdavkov v roku 2026 je nižší ako odporúčaná maximálna miera rastu. Ak vezmeme do úvahy roky 2025 a 2026 spolu, aj predpokladaná kumulatívna miera rastu čistých výdavkov je nižšia ako odporúčaná maximálna miera rastu.

¹⁷ Ide o stav k dátumu uzávierky prognózy Komisie z jari 2026 (4. mája 2026).

- (18) V odporúčaní, ktorým sa schvaľuje strednodobý plán Rumunska, sa uvádza súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom predĺženia obdobia úprav, spolu s harmonogramom ich vykonávania. Vzhľadom na informácie, ktoré Rumunsko poskytlo vo svojej výročnej správe o pokroku, sa Komisia domnieva, že vykonávanie kľúčových krokov týchto reforiem a investícií, ktoré sa mali uskutočniť do 30. apríla 2026, je podľa všetkého vo všeobecnosti na dobrej ceste. Na technickej úrovni prebiehajú prípravné práce na reforme systému odmeňovania vo verejnom sektore a očakáva sa, že v priebehu leta 2026 sa prijme nový zákon. V oblasti daňovej správy treba prijať niektoré ďalšie opatrenia, najmä s cieľom znížiť veľmi vysokú daňovú medzeru na DPH v Rumunsku. Okrem toho prebieha ďalšia práca v súvislosti s reformou zdaňovania nehnuteľností, ktorá zahŕňa vývoj informačného systému na automatizované posudzovanie nehnuteľností, ako aj v súvislosti so sfunkčnením špecializovanej štruktúry na monitorovanie systémov verejných výdavkov a reformou financovania podnikov. Komisia sa domnieva, že Rumunsko celkovo splnilo svoje záväzky uspokojivo¹⁸.
- (19) V záujme kontroly fiškálneho deficitu v Rumunsku by bolo veľmi prospešné, keby sa posilnili rozpočtové postupy vedúce k lepšej kontrole verejných investícií. V posledných rokoch existuje tendencia prečerpať rozpočtové prostriedky v porovnaní s rozpočtovými plánmi, čo je spôsobené nedostatočnou koordináciou medzi príslušnými ministerstvami zodpovednými za investície a ministerstvom financií. V dokumente o investičnom plánovaní, v ktorom by sa zohľadňovali všetky investičné záväzky v strednodobom horizonte vrátane kapitálových požiadaviek počas ich životného cyklu, by sa objasnili požiadavky na financovanie a dostupnosť finančných prostriedkov po skončení ročného rozpočtového roka. Okrem toho chýbajú mechanizmy na podporu dostupnosti finančných prostriedkov po skončení ročného rozpočtového roka a obmedzenia týkajúce sa presmerovania finančných prostriedkov na iné účely. Táto celková situácia prispieva k tomu, že ročné fiškálne deficity sú vyššie, než sa očakávalo. Mal by sa zvýšiť aj výber daní, najmä odstránením výpadkov príjmov z DPH, ktoré sú v súčasnosti na úrovni 30 %, a výpadkov príjmov z dane z príjmov právnických osôb, ktoré sú v súčasnosti na úrovni 44 %, čo sú najvyššie hodnoty v EÚ. V strednodobom horizonte a v súlade s fiškálnou udržateľnosťou by bolo vhodné zvážiť zníženie daňovo-odvodového zaťaženia práce pre zamestnancov s nízkou mzdou, ktorí v súčasnosti čelia pomerne vysokému zaťaženiu.

¹⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke s názvom Európsky semester 2026 – jarný balík, COM(2026) 200 final.

- (20) Vykonané všeobecné a osobitné dôchodkové reformy sú nevyhnutné na ochranu verejných financií a zabezpečenie spravodlivosti rumunského dôchodkového systému. V oblasti fiškálnej udržateľnosti je potrebné ďalšie úsilie, a to aj pokiaľ ide o návrh a vykonávanie mzdovej reformy vo verejnom sektore.
- (21) Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonávanie nástrojov financovania Únie, naďalej treba systematicky, zmysluplne a včas zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany, a to aj v kontexte európskeho semestra.
- (22) Vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST), Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) a Kohézneho fondu, v Rumunsku prebieha rýchlejším tempom, než je priemer na úrovni EÚ, a to tak z hľadiska výberu projektov, ako aj z hľadiska platieb. Je dôležité, aby sa zachovala súčasná dynamika a zároveň maximalizoval ich vplyv v praxi. Rumunsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Niektoré oblasti si však môžu vyžadovať ďalšie posilnenie vo vykonávaní, a to aj pri zmierňovaní sociálnych a hospodárskych vplyvov dekarbonizácie a spravodlivej transformácie hospodárstva, s osobitným dôrazom na územia, ktoré sú touto transformáciou najviac zasiahnuté. Rumunsko musí urýchliť vykonávanie FST, keďže príslušné zdroje sa majú vyplatiť do konca roka 2026. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa rýchlo a účinne realizovali nové investície, ktoré Rumunsko identifikovalo vo svojom strednodobom preskúmaní fondov politiky súdržnosti – najmä tie, ktoré súvisia s piatimi prioritami stanovenými v nariadení o strednodobom preskúmaní¹⁹.

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1914 z 18. septembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania.

- (23) Východné pohraničné regióny Rumunska čelia dodatočným výzvam, ktoré brzdia ich vyhliadky na hospodársky a sociálny rozvoj, keďže sa zhoršujú existujúce štrukturálne výzvy. V dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine sa zvyšujú bezpečnostné tlaky, narúša sa cezhraničná hospodárska činnosť a znižuje sa investičná atraktívnosť.
- (24) Rumunsko čelí viacerým výzvam súvisiacim s kvalitou a účinnosťou verejnej správy, prípravou a prioritizáciou rozsiahlych projektov, dekarbonizáciou hospodárstva a výroby energie, sociálnou ochranou a prístupom k základným službám, účasťou na trhu práce a nedostatkom požadovaných zručností, chudobou a sociálnym vylúčením.
- (25) Slabá verejná správa a inštitúcie majú aj naďalej nepriaznivý vplyv na podnikateľské prostredie. Hoci je zavedený formálny rámec na vypracúvanie kvalitných právnych predpisov, jeho vykonávanie nie je dostatočne konzistentné. Pretrvávajú nedostatky v oblasti verejných konzultácií a posúdení vplyvu, ktoré sú často formalistické. Organizácie občianskej spoločnosti a podniky naďalej vyjadrujú obavy v súvislosti s verejnými konzultáciami s veľmi krátkymi lehotami a nedostatočným zohľadnením ich pripomienok. Verejným konzultáciám by prospelo skoršie zapojenie zainteresovaných strán do cyklu politík, zatiaľ čo kvalita právnych predpisov by sa mohla zlepšiť posilnením schopnosti štátnych zamestnancov vypracúvať posúdenia vplyvu právnych predpisov a hodnotenia *ex post*. Medzi veľké výzvy naďalej patria predvídateľnosť rozhodovania a právna istota, a to z dôvodu častého využívania mimoriadnych legislatívnych opatrení vlády v legislatívnom procese. Okrem toho Rumunsko patrí medzi krajiny so slabšími výsledkami, pokiaľ ide o regulačné zaťaženie, pričom 66 % spoločností považuje reguláciu podnikania za prekážku dlhodobých investícií. Napriek zlepšeniam je dostupnosť digitálnych verejných služieb pre podniky a jednotlivcov výrazne pod priemerom EÚ (55 % v porovnaní s EÚ: 86 %; 63 % v porovnaní s EÚ: 82 %). Je potrebné ďalšie úsilie na zabezpečenie interoperability na všetkých úrovniach verejnej správy, stanovenie jasnejších noriem v oblasti služieb a zlepšenie transparentnosti a používateľskej skúsenosti v oblasti digitálnych verejných služieb. Rumunsku by prospelo dôslednejšie vykonávanie rámca správy a riadenia štátnych podnikov, a to aj pokiaľ ide o primeranú transparentnosť a výberové konania pri vymenúvaní členov vrcholových orgánov, konzistentné mandáty a využívanie odmeňovania založeného na výkonnosti.

- (26) Napriek úsiliu vynaloženému v roku 2025 opakujúce sa oneskorenia vo vykonávaní programov EÚ vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti poukazujú na pretrvávajúce nedostatky v schopnosti verejnej správy plánovať, organizovať a realizovať zložité projekty. Hospodárska súťaž vo verejnom obstarávaní je obmedzená, nedostatky v plánovaní a príprave verejných súťaží pretrvávajú a verejné obstarávanie zostáva vysokorizikovou oblasťou, pokiaľ ide o korupciu a podvody. Vykonávaniu politík v oblasti adaptácie na zmenu klímy a investíciám do environmentálnej infraštruktúry, najmä do vodného hospodárstva a odolnosti vodných zdrojov, odpadového hospodárstva a obehového hospodárstva a riešení blízkeho prírode bráni nedostatok odborných znalostí a zdrojov na všetkých úrovniach územnej správy, ako aj systémové nedostatky v riadení a administratívnych postupoch, strategickom plánovaní, presadzovaní a zbere údajov. Zároveň pretrvávajú tlaky na ekosystémy a biodiverzitu, a to aj na morské ekosystémy. Veľké nedostatky pretrvávajú v súvislosti so železničnou a cestnou infraštruktúrou (vrátane ich odolnosti voči zmene klímy), modernizáciou železničných koľajových vozidiel, prepojenosťou v odľahlých oblastiach a cezhraničnou prepojenosťou, ktorá sa vyznačuje nerovnomernou realizáciou siete TEN-T, pričom obnova vozového parku je naďalej pomalá a výsledky v oblasti bezpečnosti cestnej premávky naďalej patria medzi najslabšie v EÚ. Riešením týchto investičných potrieb by sa podporil hospodársky rast, ako aj územná konvergencia, keďže medzi regiónmi, ale aj v rámci regiónov vrátane hlavného mesta pretrvávajú značné rozdiely. Hoci sa prijali určité opatrenia na podporu súkromných investícií, mohlo by sa uľahčiť rozšírenie prístupu podnikov, najmä malých a stredných podnikov, k bankovému aj nebankovému financovaniu, keďže účasť retailových a inštitucionálnych investorov na kapitálových trhoch je stále nízka a finančná gramotnosť je slabá. Výdavky verejnej správy aj podnikov na výskum a inovácie patria medzi najnižšie v EÚ, pričom treba posilniť kariérne perspektívy výskumných pracovníkov a spoluprácu medzi podnikmi a akademickou obcou (a následné transfery technológií). Pri riešení týchto zložitých výziev by Rumunsku prospelo posilnenie administratívnych kapacít na všetkých úrovniach verejnej správy.

- (27) Hoci Rumunsko dosiahlo určitý pokrok pri dekarbonizácii svojho energetického mixu – najmä vyraďovaním kapacít na výrobu energie spaľovaním uhlia a lignitu z prevádzky v rámci plánu obnovy a odolnosti – na pokračovanie v energetickej transformácii je potrebné ďalšie úsilie. Energetický systém krajiny stále vo veľkej miere závisí od fosílnych palív, ktoré často určujú vysokú cenu elektrickej energie na trhu. Postupným ukončovaním využívania uhlia a obmedzovaním využívania zemného plynu, ktoré by sa nahradili čistejšími alternatívami, by sa zabezpečila lepšia ochrana rumunského hospodárstva pred budúcimi cenovými šokmi týkajúcimi sa fosílnych palív, zvýšila by sa bezpečnosť dodávok energie a v konečnom dôsledku by sa vďaka nižším cenám energie zlepšila konkurencieschopnosť.
- (28) V posledných rokoch sa dosiahol určitý pokrok pri rozširovaní výroby energie z obnoviteľných zdrojov, pričom plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia zamerané na reformu regulačného rámca s cieľom podporiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie. Výzvy identifikované v roku 2025 však pretrvávajú. Rumunsko pri zavádzaní obnoviteľných zdrojov energie stále čelí viacerým prekážkam, a to najmä nepredvídateľnému regulačnému prostrediu, cenovej neistote, ťažkopádneho vydávaniu povolení a nejasným pravidlám využívania pôdy. Na uľahčenie využívania dodatočnej energie z obnoviteľných zdrojov sú potrebné ďalšie investície do zlepšenia flexibility systému, najmä so zameraním na infraštruktúru sústavy a regulačné reformy, ktorými sa zjednodušia a urýchlia postupy vydávania povolení. Rumunsko je na dobrej ceste k dosiahnutiu cieľa cezhraničného prepojenia na úrovni 15 % do roku 2030, ale jeho kapacita je stále nedostatočná a pokrok je pomalý. Existuje priestor na ďalšiu koordináciu so susednými krajinami (Bulharsko, Maďarsko, Moldavsko, Ukrajina) s cieľom ďalej posilňovať integráciu trhu v regióne.

- (29) Rumunsko stále dotuje fosílné palivá, pričom odvetvie vykurovania, ktoré je výrazne závislé od plynu, je naďalej do veľkej miery nereformované. To, že v súčasnosti neexistuje jasná trajektória postupného rušenia týchto dotácií pred rokom 2030, však odrádza od elektrifikácie a bráni dekarbonizácii energetického mixu. Je mimoriadne dôležité postupne rušiť dotácie na fosílné palivá, ktoré cielene neriešia energetickú chudobu a/alebo nereagujú na skutočné obavy o energetickú bezpečnosť. V dôsledku nepriaznivého pomeru cien elektriny a plynu (ku ktorému čiastočne prispievajú dotácie na fosílné palivá) podiel elektriny na spotrebe energie v poslednom desaťročí do veľkej miery stagnuje. Vysoké ceny energie majú vplyv na energeticky náročné priemyselné odvetvia a konkurencieschopnosť. Priemyselnému odvetviu dominujú procesy s obmedzenou flexibilitou (napr. oceľ/hliník, cement, sklo), čo obmedzuje reakciu na strane dopytu. Okrem toho rumunský plán obnovy a odolnosti a programy politiky súdržnosti obsahujú niekoľko veľkých investícií do energetickej efektívnosti v oblasti bývania a verejných budov, ale pokrok je pomalý a pretrvávajú problémy s kvalitou bývania. V príslušných oblastiach politiky treba vyvinúť ďalšie úsilie zamerané na urýchlenie zavádzania novej kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov, zníženie závislosti od fosílnych palív s cieľom umožniť dekarbonizáciu ťažkého priemyslu a zníženie spotreby energie, najmä v odvetví dopravy a vo fonde budov.
- (30) Vzhľadom na kľúčovú úlohu ľudského kapitálu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a strategickej autonómie Únie Rada v roku 2026 odporučila, aby členské štáty prijali opatrenia na urýchlené riešenie štrukturálnych výziev súvisiacich s ľudským kapitálom v oblasti zručností, vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré bránia konkurencieschopnosti. K vykonávaniu odporúčania Rady týkajúceho sa ľudského kapitálu v Únii môžu prispieť aj odporúčania na rok 2026 adresované Rumunsku.

- (31) Účasť žien na trhu práce patrí medzi najnižšie v EÚ (57,8 % v porovnaní s EÚ: 71,1 %). Mladí ľudia majú ťažkosti s nástupom do formálneho zamestnania, pričom nezamestnanosť mladých ľudí patrila medzi najvyššie v EÚ a miera mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), je výrazne vyššia než priemer EÚ (19,2 % v porovnaní s EÚ: 11,0 %). Okrem toho je zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nadalej obmedzená, keďže rozdiel v zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím je výrazne nad priemerom EÚ a ich účasť na trhu práce na konci ich kariéry je jednou z najnižších v EÚ. Zvýšením účasti žien, mladých ľudí a osôb so zdravotným postihnutím na trhu práce by sa mohli zmierniť nepriaznivé demografické účinky tým, že by sa zvýšila dostupná pracovná sila a podporil by sa hospodársky rozvoj. Dôležitú úlohu by zohrávalo riešenie výziev súvisiacich s účinnosťou aktivačných opatrení, obmedzenou účasťou detí vo veku do troch rokov na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve (11,4 % v porovnaní s EÚ: 39,2 %), najmä vo vidieckych oblastiach, a prístupnosťou a prispôbením pracovísk pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom podporiť ich začlenenie do trhu práce. Rumunsko je okrem toho jednou z krajín s najvyššími mierami chudoby zamestnaných (10,7 % zamestnaných osôb v porovnaní s 8,3 % v EÚ v roku 2025), čo je spôsobené najmä chudobou samostatne zárobkovo činných osôb, a to napriek tomu, že od roku 2016, keď dosahovala 18,6 %, neustále klesá. Zároveň počas toho istého obdobia výrazne rástla priemerná reálna mzda. Rumunsko by mohlo zväziť zlepšenie zacielenia, financovania a účinnosti aktivačných opatrení na trhu práce a presmerovanie ťažiska z dotácií na zamestnanosť na odbornú prípravu, terénnu prácu a digitalizáciu služieb.

- (32) Rumunsko zaviedlo významné reformy v oblasti vzdelávania a zručností s cieľom podporiť rozvoj zručností. Napriek tomuto úsiliu pretrvávajú problémy pri znižovaní miery predčasného ukončenia školskej dochádzky, zlepšovaní základných zručností a základných digitálnych zručností, zvyšovaní účinnosti odborného vzdelávania a prípravy a zosúladovaní výsledkov vzdelávania s potrebami trhu práce. Podiel mladých dospelých, ktorí predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu, je naďalej výrazne vysoký v porovnaní so stálym poklesom na úrovni EÚ a ešte vyšší vo vidieckych oblastiach (23,7 % v porovnaní so 4,6 % vo veľkomestách), v mestách a na predmestiach a medzi Rómami a osobami so zdravotným postihnutím. Nízke základné zručnosti mladých Rumunov brzdia konkurencieschopnosť a rozvoj ľudského kapitálu, keďže viac ako 40 % osôb vo veku 15 rokov nedosahuje minimálnu úroveň znalostí v matematike, čítaní a prírodných vedách (v porovnaní s priemerom EÚ pod úrovňou 30 %), čo odhaľuje systémové problémy v kvalite výučby, pričom študenti na vidieku dosahujú podstatne horšie výsledky než študenti v mestách. Vo vidieckych oblastiach okrem toho ukončilo základné vzdelanie len 66,5 % dospelých (v porovnaní s 94,7 % vo veľkomestách) a 6,6 % dosiahlo terciárne vzdelanie (v porovnaní s 37,3 % vo veľkomestách). Okrem toho nízka účasť dospelých na vzdelávaní obmedzuje rozvoj zručností a kariérny postup. Ak by sa tieto výzvy začali riešiť, prispelo by to aj k zlepšeniu kvality pracovných miest. Veľký nedostatok základných digitálnych zručností predstavuje riziko pre hospodársky rozvoj a sociálne začlenenie. Len 9,1 % nedávnych účastníkov odborného vzdelávania a prípravy (OVP) absolvovalo počas svojej odbornej prípravy učenie sa na pracovisku (v porovnaní s priemerom EÚ: 66,0 %). Nesúlad medzi zručnosťami pracovnej sily a potrebami zamestnávateľov vrátane pretrvávajúceho nedostatku absolventov odborov STEM navyše vedie k nedostatku požadovaných zručností, najmä v odvetviach relevantných pre zelenú transformáciu, a predstavuje kľúčové obmedzenie pre podniky. Pri riešení týchto výziev by Rumunsku prospelo odstránenie štrukturálnych nedostatkov vo vzdelávaní, zabezpečenie celoživotného vzdelávania a čo najlepšie využívanie dostupných údajov o potrebách a rozvoji zručností.

- (33) Sociálne podmienky sa naďalej zlepšujú, ale Rumunsko má stále jedno z najvyšších rizík chudoby alebo sociálneho vylúčenia v EÚ, pričom chudoba a sociálne vylúčenie detí sú obzvlášť vysoké (32,4 % v roku 2025 v porovnaní s EÚ: 24,3 %). Zvýšeným rizikám čelia zraniteľné skupiny, ako sú Rómovia, osoby so zdravotným postihnutím, obyvateľstvo s nízkym vzdelaním a ľudia žijúci vo vidieckych oblastiach. Vplyv sociálnych transferov (bez dôchodkov) na znižovanie chudoby bol obmedzený (21,7 % v roku 2025 v porovnaní s EÚ: 33,3 %) a výdavky na sociálnu ochranu takisto patria medzi najnižšie v EÚ. Dostupnosť sociálnych, zdravotníckych a vzdelávacích služieb je naďalej nerovnomerná, pričom obyvatelia vidieckych oblastí a marginalizované komunity, ako sú Rómovia, majú pri prístupe k nim ťažkosti. Bez lepšej koordinácie medzi centrálnou a miestnou úrovňou, a to aj pokiaľ ide o zber a výmenu údajov, sú dôkazy na posúdenie potrieb sociálneho bývania a primeranosti fondu sociálneho bývania naďalej obmedzené. Odvrátiteľná a liečiteľná úmrtnosť je naďalej veľmi vysoká, pričom slabá primárna zdravotná starostlivosť, a to aj z dôvodu nedostatku personálu, ešte viac podnecuje využívanie nemocníc v prípadoch, keď sa mu dá predísť, čo nie je nákladovo efektívne a obmedzuje možnosti včasnej intervencie. Dostupnosť dlhodobej starostlivosti a sociálnych služieb je naďalej nedostatočná, najmä pokiaľ ide o domácu starostlivosť a nerezidenčné komunitné služby umožňujúce nezávislý život osôb so zdravotným postihnutím, čo oddŕaľuje proces deinštitucionalizácie. Vyriešením týchto výziev by sa zároveň prispelo k podpore vzostupnej sociálnej konvergenencie, čo je v súlade s analýzou jednotlivých krajín útvarov Komisie v druhej fáze, vychádzajúcou z rámca sociálnej konvergenencie²⁰. V súvislosti so znižovaním chudoby a podporou sociálneho začlenenia by Rumunsku prospelo zlepšenie pokrytia a primeranosti systému sociálnej ochrany, a to aj pre samostatne zárobkovo činné osoby vrátane poľnohospodárov, užšia koordinácia medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy a dodatočné investície do dostupných služieb. Nedávnymi legislatívnymi opatreniami sa posilnili mechanizmy ochrany príjmov zamestnancov postihnutých platobnou neschopnosťou zamestnávateľa.
- (34) Vzhľadom na hĺbkové preskúmanie vykonané Komisiou a jej závery o existencii nadmerných nerovnováh sú do odporúčaní č. 1, 2 a 3 premietnuté odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Politiky uvedené v odporúčaní č. 1 pomáhajú riešiť zraniteľné miesta, ktoré súvisia s vysokým fiškálnym a zahraničným deficitom. Politiky uvedené v odporúčaní č. 2 a 3 pomáhajú riešiť zraniteľné miesta, ktoré súvisia s konkurencieschopnosťou.

²⁰ [SWD\(2026\)122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\) \(Analýza jednotlivých krajín v druhej fáze týkajúca sa sociálnej konvergenencie v súlade s rámcom sociálnej konvergenencie\)](#), 2026.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Rumunsko v rokoch 2026 a 2027 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Nadalej dodržiavať maximálne miery rastu čistých výdavkov, ktoré odporučila Rada 8. júla 2025, s cieľom odstrániť nadmerný deficit. Posilniť celkové výdavky na obranu a bezpečnosť a pripravenosť a zároveň zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby a efektívnosť výdavkov, ako aj postupnú úpravu rozpočtu s cieľom udržiavať výdavky na obranu na štrukturálne vyššej úrovni. Zabezpečiť, aby opatrenia prijaté na zmiernenie vplyvu zvýšenia cien energií boli dočasné, zamerané na ochranu zraniteľných domácností alebo na riešenie potrieb energeticky náročných podnikov, aby sa zachovali stimuly na úspory energie a aby sa zabezpečilo, že ich fiškálne náklady budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z fiškálneho rámca EÚ. Nadalej vykonávať súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ predĺženého obdobia úprav, ako to odporučila Rada 21. januára 2025. Prijat' ďalšie rozhodné opatrenia na zabezpečenie udržateľnosti verejných financií, a to aj úplným vykonaním všeobecných a osobitných dôchodkových reforiem, navrhnutím a vykonaním mzdovej reformy vo verejnom sektore, ktorou sa podporí fiškálna konsolidácia a väčšia spravodlivosť, a posilnením rozpočtových postupov s cieľom zabezpečiť lepšiu kontrolu nad verejnými investíciami. Zvýšiť celkový výber daní ako podiel na HDP zameraním sa na odstránenie výpadkov príjmov z DPH a z dane z príjmov právnických osôb.
2. Zabezpečiť kontinuitu reforiem a investícií realizovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Udržať dynamiku vykonávania programov politiky súdržnosti, vo vhodných prípadoch na základe prerozdelenia prostriedkov na strategické priority a flexibility, ktoré sa dohodli v kontexte strednodobého preskúmania rámca politiky súdržnosti. Riešiť jedinečné výzvy v oblasti sociálno-ekonomickej situácie, bezpečnosti a civilnej pripravenosti, ktoré postihujú regióny na východnej vonkajšej hranici EÚ, čo zahŕňa aj potrebu investovať do infraštruktúry s dvojakým použitím.

3. Podporovať konkurencieschopnosť a znižovať územné rozdiely podporou súkromných investícií, a to aj do výskumu a inovácií, a zabezpečením spoľahlivých dlhodobých verejných investícií do výskumu a vývoja. Zlepšiť kvalitu a účinnosť verejnej správy na všetkých úrovniach verejnej správy a medzi nimi, digitalizáciu verejných služieb a predvídateľnosť a kvalitu rozhodovania prostredníctvom vhodných konzultácií so zainteresovanými stranami, účinných posúdení vplyvu a zjednodušených administratívnych postupov. Posilniť vykonávanie rámca správy a riadenia štátnych podnikov a zároveň podporovať hospodársku efektívnosť a racionalizáciu sektora. Zabezpečiť, aby sa dostatočne pripravené verejné investície realizovali včas, a to aj prostredníctvom účinných postupov verejného obstarávania. Uľahčiť investície do environmentálnej infraštruktúry a udržateľnej a bezpečnej dopravy, a to aj s cieľom zvýšiť prepojenosť odľahlých a vidieckych oblastí a odolnosť voči zmene klímy.
4. Ďalej dekarbonizovať odvetvie energetiky zvýšením flexibility a kapacity elektrizačnej sústavy, urýchlením zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a zvýšením cezhraničných prepojení a obchodovania s elektrinou. Zvýšiť podiel výroby tepla z obnoviteľných zdrojov a modernizovať diaľkové vykurovanie a súvisiacu infraštruktúru tak, aby spĺňali normy vysokej efektívnosti, v spojení s obnovami budov zameranými na energetickú efektívnosť a postupným rušením dotácií na fosílna palivá v odvetví vykurovania.
5. Posilniť účasť nedostatočne zastúpených skupín na trhu práce prostredníctvom zlepšenia účinnosti aktívnych politík trhu práce, prístupnosti pracovísk a účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve. Riešiť nedostatok požadovaných zručností znížením miery predčasného ukončenia školskej dochádzky, posilnením základných zručností a zručností relevantných pre trh práce, a to aj prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania dospelých, zvýšením účinnosti odborného vzdelávania a prípravy a čo najlepším využívaním informácií o zručnostiach v politikách týkajúcich sa vzdelávania a zručností, najmä vo vidieckych oblastiach.

6. Znížiť riziká chudoby a sociálneho vylúčenia rozšírením sociálnej ochrany a zlepšením jej účinnosti, a to aj prostredníctvom lepšieho prístupu ku kvalitným službám so zameraním na primárnu a preventívnu zdravotnú starostlivosť, dlhodobú starostlivosť a sociálne, zdravotnícke a vzdelávacie služby, najmä pre znevýhodnené skupiny, a zároveň zachovať fiškálnu udržateľnosť.

V Bruseli

Za Radu

predseda/predsedníčka
